Anul al 58-lea · 6 Pagini · EXEMPLARUL · În România 5 lei · În străinătate 6 lei · 6 Pagini

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939 · Nr. 32 Miercuri 5 Februarie 1941 · C I

„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACTIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLATORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

RECENSĂMÂNTUL DEMOGRAFIC ȘI ECONOMIC DIN 1941

Un recensământ științific nu are numai un scop demografic — numărătoarea populației și repartiția sa pe neamuri, confesiuni și sex, care reprezintă valoarea efectivului uman — ci și un scop national-social, economic și cultural.

E necesar să dispunem de date statistice exacte privitoare la numărul știutorilor de carte și al analfabeților, căci până acum s'au pus în circulație cifre aproximative; precum și numărul copiilor în vârstă școlară.

Recensământul agricol și economic prezintă, de asemenea, o importanță covârșitoare, căci trebue să cunoaștem bine toate disponibilitățile economiei noastre naționale în toate domeniile și exploatările, atât în ce privește materialul uman și animal, cât și în ce privește inventarul utilajului agricol și industrial.

Cu prilejul recensământului ce se face în cursul acestui an, noi am propus extinderea lui și în domeniul social-economic, pe baze și după metode strict științifice, spre a putea avea un material statistic corespunzător realității, pe temeiul căruia se vor face interesante constatări, observațiuni critice și studii în vederea dezvoltării agriculturii și industriei noastre și pentru îmbunătățirea exploatărilor agricole și a gospodăriilor țărănești. În acest scop s'au luat dispozițiile necesare de către comisiunea însărcinată de guvern, stabilindu-se normele și directivele necesare.

Astfel, se va stabili numărul proprietăților agricole, întinderea suprafețelor cultivabile și cultivate și a terenurilor rezervate pășunelor; caracterul și cantitatea recoltelor diferite din anul 1940; numărul mașinilor și al uneltelor agricole aflate în funcțiune în toate exploatările mari și micii, precum și al construcțiilor ce se găsesc în fiecare din aceste exploatări.

Se va face și numărătoarea animalelor domestice și a păsărilor de curte; ca și a grajdurilor pentru vite, a crescătoriilor de porci și păsări; a stânelor și pescăriilor, pe categorii, specii, gospodării și exploatări. Un inventar agricol și industrial va servi pentru reorganizarea economiei noastre naționale, luându-se în seamă, atât interesele și cerințele agriculturii și industriei românești, cât și raporturile economice internaționale în legătură cu angajamentele ce le-am luat prin diferite state. O altă parte importantă a recensământului ce se va face, este aceea relativă la situația familiilor, la numărul membrilor lor ce lucrează în diferite condițiuni, fie în exploatările agricole sau în întreprinderile industriale, ca salariați, fie pe propriile lor exploatări agricole și gospodării; sau în orașe, ca muncitori, meseriași, profesioniști, funcționari, ucenici sau slujitori.

Pe temeiul datelor statistice ale recensământului vom avea o expunere interesantă a situației familiilor românești; a elementelor ce au părăsit satele, atrase de orașe și a celor ce se ocupă de gospodăriile lor țărănești și de exploatările agricole; sau exercită meserii și funcțiuni.

In condițiile acestea recensământul din 1941 va fi cel dintâi ce se va face în România pe baze științifice și care va avea o mare importanță prin vastul material statistic ce-l va cuprinde în toate ramurile ce interesează viața noastră socială, economică și culturală, pe lângă cel pur demografic.

IMPRESIONANTĂ NENOROCIRE LA GIBRALTAR

14 lucrători omorâți sub sfărâmăturile unei stânci și 12 grav răniți

Algesiras, 2 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

In momentul de față se lucrează cu febrilitate la sporirea fortificațiilor dela Gibraltar. In cursul lucrărilor, pentru a se proceda la săparea de noui galerii în stâncă una din minele amenajate pentru a exploda, a fost rău așezată, astfel că o stâncă mare s'a prăbușit în mare dela înălțime.

Sub o parte a sfărâmăturilor acestei stânci au fost îngropați 10 lucrători, dintre cari 6 erau soldați.

N'au putut fi salvați decât 4 din ei, restul de 14 fiind uciși. Au mai fost grav răniți 12 lucrători.

Noui măsuri pentru apărarea orașelor americane împotriva eventualelor bombardări aeriene

Washington, 2 (Rador). — La conferința primarilor orașelor americane s'a hotărît luarea de măsuri pentru apărarea orașelor împotriva unor eventuale bombardări aeriene.

Intr'o adresă trimisă președintelui Roosevelt de către d. Lagardia, primarul New-Yorkului, acesta declară că asemenea măsuri au fost luate și în orașele din Canada.

ANTRENAMENT...

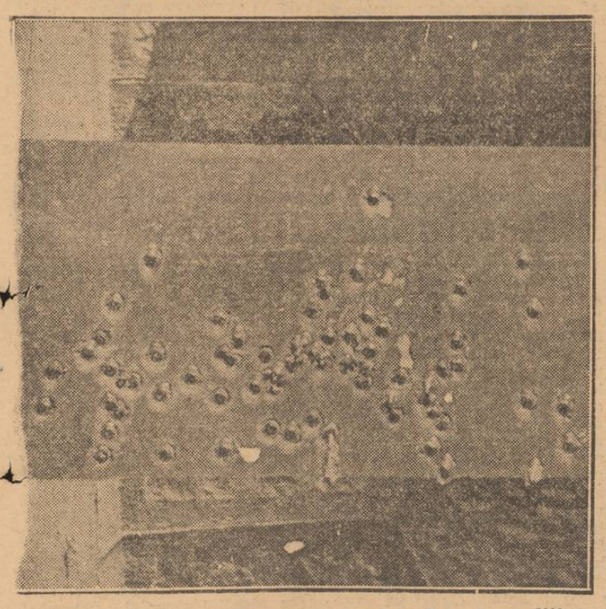

Această placă de oțel îi servea „comisarului de poliție" Stinghe să se antreneze în tragerea cu revolverul. Urmele din clișeu sunt punctele atinse.

CUM SE PREZINTĂ ACTUALA SITUAȚIE INTERNĂ

ALTE ARME ȘI ALTE DEPOZITE DE MĂRFURI DESCOPERITE LA REBELI

COMUNICAT OFICIAL

In ultimele 24 ore, pe tot cuprinsul țării a fost liniște.

Nu s'a semnalat nicăeri ciocniri, jafuri ori devastări.

Au continuat descinderile la domiciliile participanților la rebeliunea din 21—23 Ianuarie c.

In Capitală, au fost arestați în total 2.868 indivizi, dintre cari — după trierea făcută de Parchetul Militar al Capitalei — au mai rămas 2.257 deținuți.

In restul țării, sunt arestate 2.776 persoane.

Armamentul și munițiunile confiscate dela rebeli, până în seara de 1 Februarie 1941: 87 mitraliere, 464 puști mitraliere, 19.234 arme și carabine militare, 8.043 arme de vânătoare, 9.623 pistoale și revolvere, 76 pistoale-mitraliere, 26 arme albe, 351.137 cartușe de armă mitralieră și pușcă mitralieră, 41.404 cartușe de revolver și pistol, 90.931 cartușe armă de vânătoare, 422 grenade, 18 kg. dinamită și 111 cartușe dinamită, 4 proectile Brandt de 60 m.m.

DIFERITE MATERIALE CONFISCATE DELA REBELI, DE AUTORITĂȚI

In Capitală în cursul zilei de 1 Februarie 1941, au mai fost confiscate șase autocamioane de mărfuri rezultate din jaf.

In total, până în prezent, au fost confiscate 129 de autocamioane de diferite materiale jefuite de rebeli.

In restul țării s'au ridicat următoarele materiale:

1 autocamion de obiecte casnice, în județul Alba; 1 autocamion îmbrăcăminte, la Câmpulung (Bucovina); 3 auto-turisme în județul Prahova; 2 auto-turisme în județul Alba, găsite la locuitorul Pușcaș Mircea, din com. Streneşti (Alba).

Conducătorii rebeli cari au atacat postul de jandarmi Avrig (jud. Sibiu), au fost arestați. Ei sunt: Dr. Banea Constantin, din Sibiu, Octavian Oancea (notar), David Vasile (primar) și Vasile Sugăreanu, din comuna Avrig.

Cei 13 rebeli cari au atacat casa colonelului Orezeanu, directorul general C. F. R. în ziua de 21 Ianuarie 1941, au fost arestați și trimiși în judecata Tribunalului militar al Capitalei.

In cursul zilei de 2 Februarie autoritățile au făcut o descindere la București în șos. Ștefan cel Mare 47 (Arena Sportivă Velodrom-Viforul Dacia), la domiciliul legionarului Voicu Doncea, șeful cuibului „Săgețile Negre" și administrator al Parcului Velodrom, unde s'au găsit 328 piei de antilopă, box și chevreau de diferite culori, 40 perechi încălțăminte, în valoare totală de cca. 700.000 lei, prădate dela depozitul de pielărie din calea Moșilor 232.

Jaful a fost săvârșit de Voicu Doncea, împreună cu Ion Bucur, șeful sectorului I Galben al Centrului Muncitoresc Legionar.

Mărfurile au fost ridicate și depuse cu inventar la autorități.

DESMINȚIREA UNOR SVONURI TENDENȚIOASE

Unii ziariști străini au transmis peste granița știrea fantezistă că în Capitală s'ar fi produs, în ultimele zile, atentate asupra unor ofițeri români.

Se dă cea mai categorică desmințire acestor știri, cari au un caracter pur tendențios.

NUMAI ROMÂNI ȘI PENTRU ROMÂNIA

de N. BATZARIA

Rândurile de față privesc mai mult pe românii veniți din alte țări și cari s'au stabilit pentru totdeauna în România, țară care este Pământul Făgăduinții românești.

Când scriem acestea, ni se trezesc amintiri din vremea apusă de mult, când, departe de Țara Românească, socoteam că nu poate fi fericire mai mare, decât a veni aici, în țară, a săruta pământul sfânt al României, a trăi printre frații noștri de un sânge și de-o lege, a ne înălța sufletele admirând pe oștenii români, despre a căror vitejie mersese faima în văile Macedoniei și în munții Pindului, și a ne adăposti sub cutele gloriosului tricolor.

Ni se mai trezește amintirea zilei când pentru întâia oară am avut prilejul să vedem în mijlocul nostru pe un frate român, venit de aici, din România, vorbind în dulcele grai românesc și povestindu-ne despre eroismul armatei române în războiul la care el însuși luase parte.

De asemenea, nu poate fi uitată ziua fericită, când ne-am învrednicit să vedem nievea tricolorul ridicându-se și fâlfâind mândru pe clădirea consulatului României. Din mii de ochi curgeau lacrimi de bucurie și înduioșare, că ne fusese dat să vedem și să salutăm pe meleagurile noastre acest simbol al patriei române și al românismului.

Insuflețiți de astfel de sentimente, am venit aici, în țară, noi, românii de peste hotare. Faptul de a ne fi născut în alte țări este socotit doar ca un simplu accident geografic, care nu ne micșorează drepturile întru românism, dar nici datoria de a munci cu toată puterea și cu toată convingerea pentru România și pentru poporul român — acest popor așa de bun și căruia îi datorăm recunoștință pentru dragostea de frate cu care ne-a primit. Iar recunoștința nu poate fi mai bine exprimată, decât identificându-ne în totul cu el, muncind cu el pentru înfăptuirea acelorași idealuri și aspirațiuni, care sunt și ale noastre.

Munca noastră — lucrul se înțelege dela sine — nu poate fi decât o muncă pozitivă, o muncă de creație și construcție, iar nici decum o muncă negativă. Nici umbra unui gând de vreun separatism absurd și nici umbra vreunei preocupări de a îndruma politica țării în altă direcție decât aceea dictată de interesele statului român și fixată de conducătorii statului. De aci se desprinde și datoria de a ne feri cu toată grija dela orice gest, dela orice atitudine de natură a aduce acestor interese vreo vătămare cât de mică sau de a dăuna întru ceva bunul mers al instituțiilor statului.

Să căutăm, fiecare în marginea puterilor și mijloacelor noastre, a întări statul, din care, din momentul când am pășit pe tertoriul țării, facem parte noi înșine.

Când eram departe, am iubit și am admirat România și poporul român de aici, ba mulți din noi ne-am străduit pentru afirmarea culturei românești și a ideiei naționale printre frații noștri din alte țări. Dragostea ce, de departe, am nutrit pentru România și poporul român, să o continuăm și aici prin munca noastră în slujba aceleiași culturi și aceleiași idei.

Zăpadă mare în Turcia

Ankara, 2 (Rador). — Ninsori mari se semnalează în toată Turcia.

In unele locuri, înălțimea stratului de zăpadă trece de cinci metri.

PRINCIPELE DE PIEMONT VIZITEAZĂ PE RĂNIȚII DE RĂZBOI

Gorizia, 2 (Rador). — Venind dela Triest, principele de Piemont a vizitat pe răniții de războiu de aici și a trecut în revistă trupele din garnizoană, fiind primit pretutindeni cu manifestații de recunoștință și de patriotism.

Inaugurarea liniei aeriene Moscova-Arhanghelsk

Moscova, 2 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." anunță:

Sâmbătă și-a luat sborul din Moscova primul avion de transport, cu patru motoare, care va deservi linia Moscova-Arhanghelsk.

Linia, lungă de peste 8000 km., este străbătută în mai multe etape, o mare parte a sborului făcându-se prin noaptea polară.

Patru filme documentare românești reprezentate la Berlin

Berlin, 2 (Rador). — Institutul Român a reprezentat Duminică, la Casa de Marmoră, patru filme documentare românești, între care: „Bucovina țara mânăstirilor", „Ultimii pelicani din Europa" și „Țara Moților căutători de aur".

Serbările populare, slujbele religioase și munca în mijlocul naturii; pădurile de stuf din Deltă, pelicanii și alte păsări care nu se mai găsesc nicăiri în Europa; poporul Moților, coborîtor din Daci, care folosește forța naturală a apelor din Munții Metalici pentru spălarea aurului, — toate au fost admirabil prezentate, stârnind un interes consiedrabil și asigurând un succes desăvârșit spectacolului.

Colaborarea franco-germană

Declarațiile publicistului francez Chateaubriand

Paris, 2 (Rador). — *Corespondentul agenției DNB comunică:*

Colaborarea franco - germană poate deveni de o însemnătate mondială, mai ales în domeniul economic, a declarat cunoscutul publicist francez Chateaubriand într'o cuvântare, ținută în fața unui numeros public la Trocadero.

Intâlnirea dintre Fuehrer și mareșalul Petain la Montoire, a declarat d. Chateaubriand, a însemnat înțelegerea asupra unui principiu.

Oratorul a arătat apoi că grava criză politică actuală a zădărnicit începuturile de colaborare inițiate încă din toamna trecută de d. Laval.

Intrigile vechilor oameni politici, a încheiat oratorul, sunt pricina grelei situații actuale.

IN ZILELE DE OROARE...

Rebeli prinși și duși la Președinția Consiliului de miniștri

10 milioane de tineri studenți japonezi vor lua parte la serviciul muncii

Tokio, 2 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. anunță că ministrul educației naționale al Japoniei a elaborat un proect, pe baza căruia zece milioane de tineri studenți vor lua parte la serviciul muncii.

Ministerul de război va colabora cu cel al educației naționale pentru aplicarea acestui proect.

In baza acestui proect, toți tinerii și tinerile, dela vârsta de 11 ani, vor trebui să închine 50-60 de zile pe an serviciului muncii.

Scopul principal al acestei măsuri este de a se spori producția alimentară prin cultivarea de terenuri, care până acum au fost lăsate în părăsire.

D. Serano Suner a inaugurat o expoziție a „meseriilor marocane de artă"

Madrid, 2 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. comunică:

D. Serano Sumer, ministrul afacerilor străine, a inaugurat, în clădirea asociației presei spaniole, o expoziție a „meseriilor marocane de artă".

La această expoziție sunt prezentate cele mai de esamă produse ale meșteșugarilor marocani, în primul rând produse ceramice și textile, precum și exemplare rare de lucru în piele

Zbor de incercare pe linia New-York-Bermude-Portugalia

New-York, 2 (Rador). — Panamerican Airway Company anunță că Sâmbătă a pornit primul ei avion pe linia New-York-Bermude-Portugalia. Este vorba de un sbor de incercare pe această linie care are peste 11.500 km.

Președintele societății a declarat că speră ca în anul viitor să se inceapă sboruri transatlantice și cu avioane de uscat, care vor sbura la mari înălțimi.

BULETIN ARHEOLOGIC ȘI NUMISMATIC

MONUMENTE MEDIEVALE ROMÂNEȘTI

MONETELE LUI RADU I BASARAB

de CONST. MOISIL

Ctitorul minunatei biserici domnești din Curtea de Argeș, marele voevod Radu I Basarab, nu s'a ocupat numai de lucrări de artă bisericească, ci a desvoltat și o bogată activitate monetară.

In scurta sa domnie, care abia este amintită de alte izvoare istorice a emis, ca și fratele său Vladislav I Basarab, întemeietorul monetăriei Țării Românești, un număr însemnat de monete, dintre cari unele prezintă tipurile monetelor lui Vladislav, iar altele au tipuri proprii.

De altfel aceste monete constituesc până astăzi singurele documente interne, care probează în mod sigur existența acestei domnii și care ne-au transmis numele și titlul acestui mare Domn. Tot ele confirmă predilecția ce a avut-o Radu I pentru instituțiile și obiceiurile feudale. Căci după cum a lăsat să fie zugrăvit în armură de cavaler pe un stâlp din biserica domnească, tot astfel îl găsim reprezentat în aceiaș armură de cavaler pe o serie de monete de argint.

Fig. 1

Ca și sub fratele său Vladislav I Basarab seria cea mai bogată de monete emise de Radu I sunt cele cu *tipul heraldic*. Ele au pe față stema Basarabilor: scutul despicat, în primul cartier fasciat, în al doilea plin; iar pe revers stema Țării Românești: coiful în profil având în vârf o acvilă conturnată, adică cu capul întors spre stânga. (Fig. 1—3).

Pe numeroase piese din această serie se observă în fața acvilei, sau în cartierul al doilea al scutului, câte o literă latină sau slavă. Aceste litere sunt siglele monetarilor. De asemenea pe una, pe două sau chiar pe toate trei laturile scutului este uneori câte o floare de crin; și acestea sunt sigle prin cari se deosibesc seriile între ele.

Cât privește legendele de pe monetele de acest tip sunt parte latinești: † MONEA RADOLI WAIWODE TRANSALPINI (= Moneta lui Radul voevodul Transalpin) sau † IONS RADOLVS VAIVODA (= Iohanes Radolus Vaivoda); sau slave: † *Io Radoul* sau † *Io Radoul velikăi Voevoda* (= Io Radul mare voevod).

Titlul de „mare voevod" a fost adoptat de Domnii Țării Românești încă din timpul primului Basarab, care pe un grafit găsit în biserica domnească din Curtea de Argeș are epitetul de „mare voevod".

Fig. 2

Un alt tip de monete dela Radu I, pe care l-a moștenit dela Vladislav I, este *tipul cruciat*. Pe fața monetei este o cruce mare cu brațele terminate în flori de crin și având în cantoane mici flori de crin sau linii punctate, iar pe revers este stema țării (Fig. 4).

Legendele acestor monete sunt în limba slavă, deși la Vladislav I se găsesc piese de acest timp mai ales cu legende latinești.

Un tip monetar propriu lui Radu I este *tipul cavalerului*. Piesele cu acest tip prezintă pe față stema Basarabilor complectată cu toate ornamentele heraldice. Scutul despicat și fasciat este înclinat spre dreapta — ca la toate stemele vechilor familii nobile — iar pe coltul stâng este timbrat de coiful cu acvila con-

Fig. 3

turnată. Reprezentarea aceasta este stema primitivă a dinastiei Basarabilor, când coiful cu acvila conturnată nu devenise încă stema Țării Românești.

Pe revers aceste monete înfățișează un cavaler în armură, stând în picioare și ținând în

(Continuare in pag. 2-a)

LA RIN...

Apărarea antiaeriană germană pe Rin